

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ І БІБЛІОТЕКА В СТЕМФОРДІ

У кожному числі Сівача куратор музею Любов Волинець подаватиме інформацію про цікаві та рідкісні експонати, які знаходяться у колекціях Українського Музею і Бібліотеки в Стемфорді.

Ознайомтесь із музейними скарбами нашого минулого!

ПАСКІВНИК

У музейній колекції ми маємо різноманітне гуцульське дерев'яне приладдя домашнього вжитку, виготовлене сільськими бондарями, токарями, різьб'ярями. Один із цікавих предметів у цій групі - це ПАСКІВНИК – дерев'яний кошик – посудина, який уживався тільки раз у рік, на Великдень. У ньому несли до церкви святити Великодні страви.

Залежно від величини, пасківник складався із певного числа клепок (найчастіше соснових), вкладених вертикально кругом круглого дна та прикріплених дерев'яними обручами в спідній і верхній частині.

Пасківник у нашій колекції походить з Гуцульщини з кінця 19-го століття. Складається із 12 клепок, має дугувату ручку, кінці якої прикріплені спіднім обручем до боків пасківника, та накривку. Накривка – це круглий диск, опоясаний обручем.

Усі частини пасківника прикрашені випаленими візерунками. Декоративні мотиви, суто традиційні, складаються із зигзагів, ромбів, кружечків, цятчок тощо.

На Гуцульщині, перед світанком на Великдень, господар з господинею укладають страви, які треба посвятити, у пасківник.

Туди кладуть куски паски, сир, масло, ковбасу, солонину, варені облуплені яйця, писанки, хрін, часник і сіль. Так заповнений пасківник кладуть "в одно ухо бесагів" (ткана торба з двома вухами для ношення товару), яку перекидають через сідло на коня

або через плече), а у "друге ухо" кладуть велику паску і додаткові пасочки, перепічки для роздачі бідним, жебракам тощо.

Володимир Шухевич так описує похід Гуцулів до церкви на Великдень: "Це одна з найчудовіших картин, коли усіма дорогами та гірськими пляями наближаються до церкви Гуцули в святочних строях, одні пішо, другі на конях. Їх мальовничий, переважно червоний одяг, красується на прочуд гарно на зеленім тлі смерекових лісів та мурав..."

Найважливіше Великодне печиво – це паска. Випікання паски вважалося дуже

важливим ділом у році. Кожна господиня хотіла, щоб її паска була найкраща і найбільша, і тому при випіканні господиня відганяла негативні думки, не говорила нічого злого про других. Давність паски, як обрядового печива, відзначається не лише ритуалами, які виконуються при випіканні, але теж декораціями, якими прикрашують паску. Верх паски покритий виготовленими з тіста символічними знаками такими, як хрести, солярні знаки, розетки, листочки, а деколи навіть пташки та бджілки. Маємо ряд приказок на тему паски. Коли господиня вклала паску в піч, промовляла: "Вийди така гарна, яка входиш", "Паско святане, хай мої діти ростуть так швидко, як ти ростеш".

**Допоможіть зберегти скарби
нашої спадщини!
Станьте членом Українського
Музею і Бібліотеки в
Стемфорді!**

Підготувала п. Любов Волинець

